

VAKAVA-provet

NATIONELLA NÄTVERKET FÖR ANTAGNINGSSAMARBETE INOM DET PEDAGOGISKA OMRÅDET (VAKAVA): SKRIFTLIGT PROV

Välkommen till VAKAVA-provet!

Provsituationen

Provet måste genomföras självständigt. Det är förbjudet att använda annat material än det som hör till provet. Under provet får man inte använda andra webbsidor än de som är en del av provet.

Ifall du vill lämna en fråga obesvarad, välj alternativ "Jag svarar inte på frågan". För varje fråga/påstående finns endast ett rätt svar.

Ifall provtiden tar slut innan du är klar sparas den senaste svarssituationen som ditt svar. Du kan följa med hur mycket tid du har kvar uppe i det högra hörnet.

De sökande som väljs från VAKAVA-provet till det följande skedet i antagningen blir kallade till ett kontrollprov som sköts via videokontakt. I kontrollprovet ställs en fråga som berör VAKAVA-provet. Kontrollprovet bedöms enligt skalan godkänt-underkänt. Den sökande underkänns ifall man utifrån kontrollprovet bedömer, att den sökande inte genomfört VAKAVA-provet självständigt.

Du kan ge respons om provet på adressen www.helsinki.fi/vakava

Material som delas ut under provet

- Pohjalainen, M. (2012). Begreppet tyst kunskap och forskning om tyst kunskap: En översikt över den senaste utvecklingen
- Kirjavainen, T., & Pulkkinen, J. (2017). PISA-resultaten har försämrats sedan toppåren – hur mycket och vad skulle det kunna bero på?
- Wiklund, M. (2017). Skillnader i flickors och pojkars vitsord i skenet av motivationsfaktorer och PISA-undersökningarna

Provfrågorna baserar sig endast på det som står i materialet.

Du hittar provets material från följande webbsidor:

[VAKAVA-provet](#)

[Itä-Suomen yliopisto](#)

[Jyväskylän yliopisto](#)

[Lapin yliopisto](#)

[Oulun yliopisto](#)

[Tampereen yliopisto](#)

[Turun yliopisto](#)

[Åbo Akademi](#)

Poängräkning

Provet har **19 uppgiftshelheter** och varje helhet innehåller flera enskilda uppgifter. Det högsta möjliga poängantalet i provet är 116 poäng. Varje rätt svar ger +1 poäng och fel svar ger minuspoäng, vilka varierar

beroende på uppgiften. Poängsättningen inklusive minuspoängen förklaras noggrant i början av varje uppgift eller uppgiftstyp. Minuspoängen räknas med två decimalers noggrannhet. En obesvarad fråga ger 0 poäng.

Provuppgifter

Provet innehåller 19 uppgifter.

Uppgifterna är konstruerade utifrån materialet som delas ut vid provtillfället.

Uppgifterna 1–9 baserar sig på Pohjalainens artikel Begreppet tyst kunskap och forskning om tyst kunskap: en översikt över den senaste utvecklingen.

I varje punkt i uppgifterna 1–3 får du +1 poäng för rätt svar, 0 poäng om du låter bli att svara och -1 poäng för fel svar.

Uppgift 1

Vilka frågor råder det oenighet om i forskningstraditionen gällande tyst kunskap?

Fråga A: Är det möjligt att överföra tyst kunskap?

1	1	Ja
2	-1	Nej
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Fråga B: Förblir tyst kunskap alltid tyst?

1	1	Ja
2	-1	Nej
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Fråga C: Kan tyst kunskap artikuleras?

1	1	Ja
2	-1	Nej
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Fråga D: Är tyst kunskap en produkt av tankeverksamhet och aktivitet?

1	-1	Ja
2	1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Fråga E: Är det meningsfullt att granska tyst kunskap dualistiskt?

1	1	Ja
2	-1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Fråga F: Hur borde tyst kunskap definieras?

1	1	Ja
2	-1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Fråga G: Hurdana egenskaper består tyst kunskap av?

1	1	Ja
2	-1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Fråga H: I hurdant arbete behövs tyst kunskap?

1	-1	Ja
2	1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Fråga I: Hur skiljer sig tyst och explicit ("icke-tyst") kunskap från varandra?

1	1	Ja
2	-1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Uppgift 2

Är följande påståenden om tyst kunskap rätt eller fel?

Påstående A: Inom utbildningsbranschen förknippas tyst kunskap också med annat än med undervisning.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående B: Upprepad och rutinmässig användning av en interaktiv skrivtavla är en del av individuell tyst kunskap.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående C: Tyst kunskap om undervisningspraxis är opersonlig.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående D: Lärarna tillägnar sig tyst kunskap endast självständigt.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående E: Tyst kunskap har inte anknytning till lärarens sakkunskap.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Uppgift 3

Är följande påståenden om tyst kunskap rätt eller fel?

Påstående A: Det är lätt att dokumentera tyst kunskap för kommande generationer.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående B: Instinktiva beslut kan vara tyst kunskap.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående C: Tyst kunskap är vanligen specialiserad och därför är den svår att föra fram.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående D: Forskning om tyst kunskap är både teoretisk och empirisk.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående E: På grund av dess karaktär lönar det sig att använda hjälpmedel när man undersöker tyst kunskap.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

I varje punkt i uppgift 4 får du +1 poäng för rätt svar, 0 poäng om du låter bli att svara och -1/7 poäng för fel svar.

Uppgift 4

Två gymnasiestuderande är på väg för att intervjua en lärare i huslig ekonomi. Kombinera varje intervjufråga i studerandenas intervjuplan med det område av tyst kunskap som frågan representerar. Den tysta kunskapens områden i den här uppgiften är hämtade ur Tuomola och Airila (2007).

- A. Teknisk kunskap
- B. Innehållsmässig kunskap
- C. Sociala färdigheter
- D. Intuitivitet
- E. Yrkesmässighet
- F. Värderingar, normer och roller
- G. Seder och bruk
- H. Berättelser

Intervjufråga A: Kan du ge ett exempel på någon händelse med anknytning till den här skolan, som du minns från din karriär som lärare i huslig ekonomi och som du fortfarande ibland berättar i lärarrummet?

1	-0.14	A. Teknisk kunskap
2	-0.14	B. Innehållsmässig kunskap
3	-0.14	C. Sociala färdigheter
4	-0.14	D. Intuitivitet
5	-0.14	E. Yrkesmässighet
6	-0.14	F. Värderingar, normer och roller
7	-0.14	G. Seder och bruk
8	1	H. Berättelser
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Intervjufråga B: Hurdana kunskaper i näringslära är det bra för en lärare i huslig ekonomi att ha?

1	-0.14	A. Teknisk kunskap
2	1	B. Innehållsmässig kunskap
3	-0.14	C. Sociala färdigheter
4	-0.14	D. Intuitivitet
5	-0.14	E. Yrkesmässighet
6	-0.14	F. Värderingar, normer och roller
7	-0.14	G. Seder och bruk
8	-0.14	H. Berättelser
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Intervjufråga C: På vilka områden i ditt arbete skulle du ännu vilja utvecklas?

1	-0.14	A. Teknisk kunskap
2	-0.14	B. Innehållsmässig kunskap
3	-0.14	C. Sociala färdigheter
4	-0.14	D. Intuitivitet
5	1	E. Yrkesmässighet
6	-0.14	F. Värderingar, normer och roller
7	-0.14	G. Seder och bruk
8	-0.14	H. Berättelser
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Intervjufråga D: Känner du ofta på dig att någon elevgrupp behöver din hjälp, även om de inte ber dig direkt om den?

1	-0.14	A. Teknisk kunskap
2	-0.14	B. Innehållsmässig kunskap
3	-0.14	C. Sociala färdigheter
4	1	D. Intuitivitet
5	-0.14	E. Yrkesmässighet
6	-0.14	F. Värderingar, normer och roller
7	-0.14	G. Seder och bruk
8	-0.14	H. Berättelser
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Intervjufråga E: Hur klarar du av att undvika att tänka på elevärenden när du är hemma?

1	-0.14	A. Teknisk kunskap
2	-0.14	B. Innehållsmässig kunskap
3	-0.14	C. Sociala färdigheter
4	-0.14	D. Intuitivitet
5	1	E. Yrkesmässighet
6	-0.14	F. Värderingar, normer och roller
7	-0.14	G. Seder och bruk
8	-0.14	H. Berättelser
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Intervjufråga F: På vilket sätt delar lärarna i er skola med sig av sina idéer och ger respons till varandra?

1	-0.14	A. Teknisk kunskap
2	-0.14	B. Innehållsmässig kunskap
3	-0.14	C. Sociala färdigheter
4	-0.14	D. Intuitivitet
5	-0.14	E. Yrkesmässighet
6	-0.14	F. Värderingar, normer och roller
7	1	G. Seder och bruk
8	-0.14	H. Berättelser
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Intervjufråga G: Hurdan kännedom har du om olika digitala applikationer som lämpar sig för lektioner i huslig ekonomi?

1	1	A. Teknisk kunskap
2	-0.14	B. Innehållsmässig kunskap
3	-0.14	C. Sociala färdigheter
4	-0.14	D. Intuitivitet
5	-0.14	E. Yrkesmässighet
6	-0.14	F. Värderingar, normer och roller
7	-0.14	G. Seder och bruk
8	-0.14	H. Berättelser
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Intervjufråga H: På vilket sätt skapar du en bra relation till elever som är omotiverade och störande?

1	-0.14	A. Teknisk kunskap
2	-0.14	B. Innehållsmässig kunskap
3	1	C. Sociala färdigheter
4	-0.14	D. Intuitivitet
5	-0.14	E. Yrkesmässighet
6	-0.14	F. Värderingar, normer och roller
7	-0.14	G. Seder och bruk
8	-0.14	H. Berättelser
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Intervjufråga I: När du handleder elevernas arbete – vad gör du automatiskt utan att alls behöva tänka efter?

1	-0.14	A. Teknisk kunskap
2	-0.14	B. Innehållsmässig kunskap
3	-0.14	C. Sociala färdigheter
4	1	D. Intuitivitet
5	-0.14	E. Yrkesmässighet
6	-0.14	F. Värderingar, normer och roller
7	-0.14	G. Seder och bruk
8	-0.14	H. Berättelser
–	0	<i>Ei vastausta</i>

I varje punkt i uppgift 5 får du +1 poäng för rätt svar, 0 poäng om du låter bli att svara och -1/5 poäng för fel svar.

Uppgift 5

Marcus och Maria, föräldrar till Sofia som går i första klass, träffar Sofias lärare. Sofias och hennes föräldrars modersmål är ett annat språk än skolspråket. I avsnittet nedan diskuterar föräldrarna och läraren vardagen i hemmet och språkets betydelse i den.

Kombinera diskussionsinläggen med de begrepp som de representerar. Den tysta kunskapens dimensioner baserar sig på Haldin-Herrgård's (2004) indelning.

- A. Explicit ("icke-tyst") kunskap (se Rolf 1995)
- B. Den tysta kunskapens mentala dimension
- C. Den tysta kunskapens sensoriska dimension
- D. Den tysta kunskapens sociala dimension
- E. Den tysta kunskapens praktiska dimension
- F. Den tysta kunskapens kinestetiska dimension (Parviainen 2006)

Diskussionsinlägg A: Marcus

"Mitt modersmål är ju helt klart mitt känslspråk. Vissa uttryck kommer spontant när jag blir riktigt arg på Sofia eller när jag småpratrar eller gosar med henne."

1	-0.2	A. Explicit ("icke-tyst") kunskap (se Rolf 1995)
2	-0.2	B. Den tysta kunskapens mentala dimension
3	1	C. Den tysta kunskapens sensoriska dimension
4	-0.2	D. Den tysta kunskapens sociala dimension
5	-0.2	E. Den tysta kunskapens praktiska dimension
6	-0.2	F. Den tysta kunskapens kinestetiska dimension (Parviainen 2006)
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Diskussionsinlägg B: Maria

"Modersmålet är också en viktig del av värnandet om värderingarna i vår kultur. Hos oss är hela släkten som en enda familj, som vi hjälper och som vi pratrar vårt eget språk med. Det är viktigt att barnen tillbringar mycket tid med de vuxna och samtidigt lär sig att respektera äldre människor. Samtidigt lär sig barnen också sitt modersmål."

1	-0.2	A. Explicit ("icke-tyst") kunskap (se Rolf 1995)
2	-0.2	B. Den tysta kunskapens mentala dimension
3	-0.2	C. Den tysta kunskapens sensoriska dimension
4	1	D. Den tysta kunskapens sociala dimension
5	-0.2	E. Den tysta kunskapens praktiska dimension
6	-0.2	F. Den tysta kunskapens kinestetiska dimension (Parviainen 2006)
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Diskussionsinlägg C: Läraren

"Forskning har visat att barnets kunskaper i modersmålet har ett samband med hens skolframgång. I läroböckerna nämns det dock också att ett bra ordförråd i skolspråket är en förutsättning för att ett barn som Sofia ska kunna dra nytta av undervisningen som ges."

1	1	A. Explicit ("icke-tyst") kunskap (se Rolf 1995)
2	-0.2	B. Den tysta kunskapens mentala dimension
3	-0.2	C. Den tysta kunskapens sensoriska dimension
4	-0.2	D. Den tysta kunskapens sociala dimension
5	-0.2	E. Den tysta kunskapens praktiska dimension
6	-0.2	F. Den tysta kunskapens kinestetiska dimension (Parviainen 2006)
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Diskussionsinlägg D: Marcus

"Jag har insett det här och jag tänker att det skulle vara viktigt att alltid beskriva så mycket som möjligt för Sofia. När jag kan förutse de här situationerna tror jag att ordförrådet utökas på bästa sätt."

1	-0.2	A. Explicit ("icke-tyst") kunskap (se Rolf 1995)
2	1	B. Den tysta kunskapens mentala dimension
3	-0.2	C. Den tysta kunskapens sensoriska dimension
4	-0.2	D. Den tysta kunskapens sociala dimension
5	-0.2	E. Den tysta kunskapens praktiska dimension
6	-0.2	F. Den tysta kunskapens kinestetiska dimension (Parviainen 2006)
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Diskussionsinlägg E: Läraren

"Ja, det är ju en bra vardagsrutin som uppstått utifrån erfarenhet."

1	-0.2	A. Explicit ("icke-tyst") kunskap (se Rolf 1995)
2	-0.2	B. Den tysta kunskapens mentala dimension
3	-0.2	C. Den tysta kunskapens sensoriska dimension
4	-0.2	D. Den tysta kunskapens sociala dimension
5	1	E. Den tysta kunskapens praktiska dimension
6	-0.2	F. Den tysta kunskapens kinestetiska dimension (Parviainen 2006)
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Diskussionsinlägg F: Maria

"Även om Sofia har en del utmaningar när det gäller lärandet ser jag ljus på hennes situation utifrån statistiska fakta. Jag läste i en undersökningsrapport att bland personer i samma ålder som Marcus och jag har klart fler en högre utbildning jämfört med våra föräldrars generation. Enligt detta har Sofia alltså mycket bättre framtidsutsikter än vad man tidigare har haft."

1	1	A. Explicit ("icke-tyst") kunskap (se Rolf 1995)
2	-0.2	B. Den tysta kunskapens mentala dimension
3	-0.2	C. Den tysta kunskapens sensoriska dimension
4	-0.2	D. Den tysta kunskapens sociala dimension
5	-0.2	E. Den tysta kunskapens praktiska dimension
6	-0.2	F. Den tysta kunskapens kinestetiska dimension (Parviainen 2006)
–	0	<i>Ei vastausta</i>

I varje punkt i uppgifterna 6–7 får du +1 poäng för rätt svar, 0 poäng om du låter bli att svara och -1 poäng för fel svar.

Uppgift 6

Olika indelningar och klassificeringar har gjorts av tyst kunskap. Är följande jämförande påståenden om indelningarna rätt eller fel?

Påstående A: Basfärdigheterna enligt Virtainlahti, som en del av den kunskap som uppgifterna kräver, motsvarar den innehållsmässiga kunskapen enligt Tuomola och Airila.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående B: Tillvägagångssätten som Virtainlahti för fram kan tänkas vara en del av den praktiska dimensionen av tyst kunskap enligt Haldin-Herrgård.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående C: Kunskapens tekniska dimension enligt Nonaka och Takeuchi är definitionsmässigt samma sak som den tysta kunskapens teknologiska område enligt Virtainlahti.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående D: Den tysta kunskapens teknologiska område enligt Virtainlahti är samma sak som den tekniska kunskapen enligt Tuomola och Airila.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående E: Förmåga att fungera i mänskliga relationer är en del av den tysta kunskapen i både fabriksarbete, som Virtainlahti studerat, och i utbildningsbranschen, som Tuomola och Airila studerat.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående F: Resultaten från Tuomolas och Airilas forskning om tyst kunskap bland representanter för vård-, utbildnings- och räddningsbranschen är tyst kunskap också enligt Wilsons definition.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Uppgift 7

I Pohjalainens artikel presenterar Wilson (2002) en analys av skillnaderna mellan tyst och implicit kunskap. Representerar följande påståenden tyst eller implicit kunskap enligt Wilson?

Påstående A. Läraren:

"Det hör till värderingarna på vårt daghem att sådana här mobbningsfall alltid diskuteras med föräldrarna."

1	-1	Tyst kunskap
2	1	Implicit kunskap
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående B. Läraren:

"Av erfarenhet har jag märkt att kamratmedling mellan bråkstakarna är till nytta i sådana här fall."

1	-1	Tyst kunskap
2	1	Implicit kunskap
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående C. Läraren:

"Jag upplever att små bråk barnen emellan hör till daghemmets vardag och jag ingriper inte i dem alla. Jag tror att barnen ska lära sig att medla sinsemellan i små bråk."

1	-1	Tyst kunskap
2	1	Implicit kunskap
-	0	<i>Ei vastausta</i>

I varje punkt i uppgift 8 får du +1 poäng för rätt svar, 0 poäng om du låter bli att svara och -1/3 poäng för fel svar.

Uppgift 8

Kombinera varje uttalande med motsvarande begrepp (A–D) Begrepp:

A. Etnografisk forskningsmetod för tyst kunskap (Virtainlahti 2006)

B. Tillvägagångssätt som knyter an till arbetssätten (Virtainlahti 2006)

C. Mentala epitet för tyst kunskap (Haldin-Herrgård 2004)

D. Kinestetisk kunskap (Parviainen 2006)

Uttalande A: "Det finns olika knep för att motivera sig själv. Jag har föredragit ett sätt där jag i undervisningens innehåll försöker hitta relevanta teman som passar det som jag är intresserad av."

1	-0.33	A. Etnografisk forskningsmetod för tyst kunskap (Virtainlahti 2006)
2	1	B. Tillvägagångssätt som knyter an till arbetssätten (Virtainlahti 2006)
3	-0.33	C. Mentala epitet för tyst kunskap (Haldin-Herrgård 2004)
4	-0.33	D. Kinestetisk kunskap (Parviainen 2006)
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Uttalande B: "Jag tycker att du kan hitta de väsentliga särdragen i olika saker."

1	-0.33	A. Etnografisk forskningsmetod för tyst kunskap (Virtainlahti 2006)
2	-0.33	B. Tillvägagångssätt som knyter an till arbetssätten (Virtainlahti 2006)
3	1	C. Mentala epitet för tyst kunskap (Haldin-Herrgård 2004)
4	-0.33	D. Kinestetisk kunskap (Parviainen 2006)
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Uttalande C: "Ditt sätt att lösa problem är verkligen kreativt och intuitivt."

1	-0.33	A. Etnografisk forskningsmetod för tyst kunskap (Virtainlahti 2006)
2	-0.33	B. Tillvägagångssätt som knyter an till arbetssätten (Virtainlahti 2006)
3	1	C. Mentala epitet för tyst kunskap (Haldin-Herrgård 2004)
4	-0.33	D. Kinestetisk kunskap (Parviainen 2006)
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Uttalande D: "Pröva om det går att göra en snögubbe av snön."

1	-0.33	A. Etnografisk forskningsmetod för tyst kunskap (Virtainlahti 2006)
2	-0.33	B. Tillvägagångssätt som knyter an till arbetsätten (Virtainlahti 2006)
3	-0.33	C. Mentala epitet för tyst kunskap (Haldin-Herrgård 2004)
4	1	D. Kinestetisk kunskap (Parviainen 2006)
–	0	<i>Ei vastausta</i>

I varje punkt i uppgift 9 får du +1 poäng för rätt svar, 0 poäng om du låter bli att svara och -1 poäng för fel svar.

Uppgift 9

Med epitet för tyst kunskap avses:

Påstående A: Kategorier av explicit kunskap.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående B: Beskrivningar av den tysta kunskapens väsentliga särdrag.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående C: Undersökningsinstrument som mäter mängden tyst kunskap.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående D: Begrepp som underlättar identifieringen av tyst kunskap.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Uppgifterna 10–12 baserar sig på Kirjavainens och Pulkkinens artikel PISA-resultaten har försvagats sedan toppåren – hur mycket och vad kunde det bero på?

I varje punkt i uppgift 10 får du +1 poäng för rätt svar, 0 poäng om du låter bli att svara och -1 poäng för fel svar.

Uppgift 10

Är följande påståenden om utbildningsmässig jämlikhet rätt eller fel?

Påstående A: I huvudstadsregionen har segregeringen mellan olika områden inverkat positivt på elevernas prestationer.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående B: Nivågruppering av elever inverkar inte på deras kunskaper.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående C: Elevernas prestationsnivå i matematik är i genomsnitt högre i stadsskolor.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående D: Den ökade användningen av nivågrupper beror på segregering av skolorna utifrån elevernas socioekonomiska bakgrund.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående E: Som en följd av elevens försämrade kunskaper sjunker föräldrarnas socioekonomiska status.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

I varje punkt i uppgifterna 11–12 får du +1 poäng för rätt svar, 0 poäng om du låter bli att svara och -1/3 poäng för fel svar.

Uppgift 11

I figur 1 och 2 presenteras elevernas resultat utifrån PISA-poängen i land X. Bedöm vilka länder följande påståenden beskriver genom att studera figurerna samt Kirjavainens och Pulkkinens artikel.

- A. Påståendet beskriver land X.
- B. Påståendet beskriver Finland.
- C. Påståendet beskriver båda länderna.
- D. Påståendet beskriver ingetdera landet.

Tehtävään kuuluva kuvio 1

Tehtävään kuuluva kuvio 2

Påstående A: Ju fler högpresterande elever man studerar, desto mindre förändras läsförståelsen mellan åren 2006 och 2015.

1	-0.33	A. Påståendet beskriver land X.
2	-0.33	B. Påståendet beskriver Finland.
3	1	C. Påståendet beskriver båda länderna.
4	-0.33	D. Påståendet beskriver ingetdera landet.
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående B: Kunskapen i läsförståelse har försämrats.

1	-0.33	A. Påståendet beskriver land X.
2	1	B. Påståendet beskriver Finland.
3	-0.33	C. Påståendet beskriver båda länderna.
4	-0.33	D. Påståendet beskriver ingetdera landet.
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående C: Kunskapen i matematik har förändrats lika mycket på alla kunskapsnivåer.

1	-0.33	A. Påståendet beskriver land X.
2	-0.33	B. Påståendet beskriver Finland.
3	-0.33	C. Påståendet beskriver båda länderna.
4	1	D. Påståendet beskriver ingetdera landet.
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående D: Kunskapen i läsförståelse har konstant varit sämre än i naturvetenskap.

1	-0.33	A. Påståendet beskriver land X.
2	-0.33	B. Påståendet beskriver Finland.
3	-0.33	C. Påståendet beskriver båda länderna.
4	1	D. Påståendet beskriver ingetdera landet.
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående E: På åtminstone två kunskapsområden har kunskapen försämrats.

1	-0.33	A. Påståendet beskriver land X.
2	1	B. Påståendet beskriver Finland.
3	-0.33	C. Påståendet beskriver båda länderna.
4	-0.33	D. Påståendet beskriver ingetdera landet.
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående F: Kunskaperna i matematik under åren 2006–2015 har försämrats mest bland de mest

Lågpresterande eleverna.

1	-0.33	A. Påståendet beskriver land X.
2	-0.33	B. Påståendet beskriver Finland.
3	1	C. Påståendet beskriver båda länderna.
4	-0.33	D. Påståendet beskriver ingetdera landet.
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående G: Kunskaperna i naturvetenskap har förbättrats mest bland de mest högpresterande eleverna.

1	1	A. Påståendet beskriver land X.
2	-0.33	B. Påståendet beskriver Finland.
3	-0.33	C. Påståendet beskriver båda länderna.
4	-0.33	D. Påståendet beskriver ingetdera landet.
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående H: Kunskaperna i matematik har försämrats både bland de mest högpresterande och bland de mest lågpresterande eleverna.

1	-0.33	A. Påståendet beskriver land X.
2	-0.33	B. Påståendet beskriver Finland.
3	1	C. Påståendet beskriver båda länderna.
4	-0.33	D. Påståendet beskriver ingetdera landet.
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående I: Kunskapen i läsförståelse har försämrats mer bland de mest lågpresterande eleverna än bland de mest högpresterande.

1	-0.33	A. Påståendet beskriver land X.
2	1	B. Påståendet beskriver Finland.
3	-0.33	C. Påståendet beskriver båda länderna.
4	-0.33	D. Påståendet beskriver ingetdera landet.
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Uppgift 12

Granska skillnaderna mellan flickor och pojkar i läsförståelse och naturvetenskap i PISA-resultaten åren 2006 och 2015. Vilka resultat i PISA-undersökningen motsvaras av punkterna där siffrorna finns i fyrfältsmatrisen?

Fyrfältsmatris

A. Punkt i fyrfältsmatrisen: 1

1	1	Läsförståelse 2006
2	-0.33	Naturvetenskap 2006
3	-0.33	Läsförståelse 2015
4	-0.33	Naturvetenskap 2015
-	0	<i>Ei vastausta</i>

B. Punkt i fyrfältsmatrisen: 2

1	-0.33	Läsförståelse 2006
2	1	Naturvetenskap 2006
3	-0.33	Läsförståelse 2015
4	-0.33	Naturvetenskap 2015
-	0	<i>Ei vastausta</i>

C. Punkt i fyrfältsmatrisen: 3

1	-0.33	Läsförståelse 2006
2	-0.33	Naturvetenskap 2006
3	-0.33	Läsförståelse 2015
4	1	Naturvetenskap 2015
–	0	<i>Ei vastausta</i>

D. Punkt i fyrfältsmatrisen: 4

1	1	Läsförståelse 2006
2	-0.33	Naturvetenskap 2006
3	-0.33	Läsförståelse 2015
4	-0.33	Naturvetenskap 2015
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Uppgifterna 13-14 baserar sig på Wiklunds artikel **Skillnader i flickors och pojkars vitsord i skenet av motivationsfaktorer och PISA-undersökningarna.**

I varje punkt i uppgifterna 13-14 får du +1 poäng för rätt svar, 0 poäng om du låter bli att svara och -1 poäng för fel svar.

Uppgift 13

Flickan (Emma) och pojken (Elias) i följande diskussion är finländska kusiner som precis har gått ut grundskolan. Stöder påståendena i diskussionen de genomsnittliga resultaten gällande kunskapsskillnader mellan könen i PISA-undersökningen och andra undersökningar som nämns i artikeln?

Påstående A: Elias

"Hurra, jag fick högre vitsord än du i biologi och fysik."

1	-1	Ja
2	1	Nej
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående B: Emma

"Du far ju till medicinska. Där är ni pojkar hur som helst i majoritet."

1	-1	Ja
2	1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående C: Elias

"Du kan ju också söka dig dit. Är inte hälsokunskap ditt starkaste ämne?"

1	1	Ja
2	-1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående D: Emma

"Jag skulle också bedöma att min skolmotivation är högre än din bedömning av din skolmotivation."

1	-1	Ja
2	1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående E: Elias

"Att du alltid ids jämföra dig med mig och inte med dina egna kompisar."

1	-1	Ja
2	1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående F: Emma

"Till all lycka har vår tankeförmåga utvecklats så att vi har lyckats i skolan."

1	1	Ja
2	-1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående G: Elias

"Det är sant, men annars har det känts som om det nästan inte alls undervisats sådant i skolan som intresserar

mig eller att jag nästan inte har haft någon nytta av mina hobbyer i skolarbetet."

1	1	Ja
2	-1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Uppgift 14

Representerar följande påstående Wiklunds förslag på hur skolor och läroanstalter kan utvecklas?

Påstående A: Skolorna borde överväga att ha färre elever per klass.

1	-1	Ja
2	1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående B: Lärarna borde beakta elevernas hobbyer bättre i deras skolgång.

1	1	Ja
2	-1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående C: Jämställdhetsfostran borde behandlas i lärarutbildningen.

1	1	Ja
2	-1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående D: Det borde göras lättare för pojkar att antas till specialgymnasier.

1	-1	Ja
2	1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående E: Tävlingsanda borde inte betonas.

1	1	Ja
2	-1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående F: Målet att nå goda läranderesultat kan avskaffas.

1	-1	Ja
2	1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Uppgifterna 15-17 baserar sig på Kirjavainens och Pulkkinens artikel PISA-resultaten har försvagats sedan toppåren – hur mycket och vad kunde det bero på? samt på Wiklunds artikel Skillnader i flickors och pojkars vitsord i skenet av motivationsfaktorer och PISA-undersökningarna.

I varje punkt i uppgift 15 får du +1 poäng för rätt svar, 0 poäng om du låter bli att svara och -1/2 poäng för fel svar.

Uppgift 15

Gäller följande påståenden flickor, pojkar eller båda könen enligt Wiklunds samt Kirjavainens och Pulkkinens artiklar?

Påstående A: Klasskamraterna kan utgöra den näst viktigaste sociala gemenskapen.

1	-0.5	Endast pojkar
2	-0.5	Endast flickor
3	1	Både flickor och pojkar
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående B: Motivation på alla plan stöder skolgången och utvecklingen.

1	-0.5	Endast pojkar
2	-0.5	Endast flickor
3	1	Både flickor och pojkar
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående C: Kunskaperna i läsförståelse förbättrades i den senaste PISA-undersökningen.

1	1	Endast pojkar
2	-0.5	Endast flickor
3	-0.5	Både flickor och pojkar
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående D: Självkänslan inverkar på skolframgången.

1	-0.5	Endast pojkar
2	-0.5	Endast flickor
3	1	Både flickor och pojkar
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående E: Självskattade temperamentsdrag förklarar en femtedel av deras skolframgång.

1	-0.5	Endast pojkar
2	1	Endast flickor
3	-0.5	Både flickor och pojkar
–	0	<i>Ei vastausta</i>

I varje punkt i uppgifterna 16-17 får du +1 poäng för rätt svar, 0 poäng om du låter bli att svara och -1 poäng för fel svar.

Uppgift 16

Enligt materialet kan man utifrån OECD:s PISA-undersökningar hävda att

A) temperamentet som läraren uppfattar inverkar på inlärningsresultaten.

1	-1	Ja
2	1	Nej
–	0	<i>Ei vastausta</i>

B) motivationen är en central variabel som förklarar kunskapsskillnader mellan olika läroämnen.

1	-1	Ja
2	1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

C) kunskapsnivån hos elever med invandrarbakgrund avspeglar deras föräldrars utbildningsnivå.

1	1	Ja
2	-1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

D) skillnaden mellan elevernas kunskaper i matematik och naturvetenskap var större i PISA-undersökningen år 2015 än år 2000.

1	1	Ja
2	-1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

E) lärares förhållningssätt gentemot elevers hobbyer inverkar på elevernas motivation och skolframgång.

1	-1	Ja
2	1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

F) konkurrens i klassen är en effektiv faktor när det gäller pojkars motivation att lära sig i skolan.

1	-1	Ja
2	1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

G) eleverna kan bedöma vad som stöder deras lärande och vad som förhindrar det.

1	-1	Ja
2	1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

H) nedgången i kunskaperna mellan åren 2006 och 2015 var minst i matematik bland de mest lågpresterande eleverna och minst i naturvetenskap bland de mest högpresterande eleverna.

1	-1	Ja
2	1	Nej
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Uppgift 17

Kön och jämlikhet är viktiga dimensioner när kunskap och skolframgång begrundas. Är följande påståenden rätt eller fel?

Påstående A: I Finland har hemförhållandena ingen inverkan på flickors PISA-resultat.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående B: Kön är alltid den viktigaste faktorn som påverkar kunskaperna.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående C: Elever med invandrarbakgrund verkar gynnas av att inte gå i samma årskurs som andra i samma ålder.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående D: År 2015 var skillnaden i PISA-poäng i läsförståelse mellan flickor och pojkar mer än 40 poäng för minst en tredjedel av eleverna och skillnaden var över 20 poäng för alla..

1	1	Rätt
2	-1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående E: Skillnaden i PISA-poäng i matematik mellan flickor och pojkar år 2006 var till och med över 20 poäng till pojkarnas fördel.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående F: I PISA-undersökningen år 2006 var poängskillnaden mellan flickor och pojkar i läsförståelse 60 poäng hos ungefär en procent av dem som deltog i undersökningen.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående G: Den genomsnittliga skillnaden i läsförståelse mellan flickor och pojkar motsvarade år 2015 över ett års studier.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående H: De goda vitsorden hos en del av pojkarna förbättrar alltid skolframgången hos alla pojkar i klassen.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående I: Utifrån PISA-undersökningen år 2015 kan man säga att vänkretsen inverkar på kunskapsskillnaderna mellan könen.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående J: Flickors hobbyer och tidsanvändning är oftare än pojkars sådana att de stöder skolframgången.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående K: Självkänslan är den faktor som starkast förklarar pojkars lärande i skolan.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående L: Enligt empiriska studier är de undervisningsmetoder som används i skolan otvivelaktigt ett bättre stöd för flickors framgång än för pojkars.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående M: I Finland har pojkar tidigare presterat bättre än flickor i matematik.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Uppgifterna 18-19 baserar sig på Pohjalainens artikel Begreppet tyst kunskap och forskning om tyst kunskap: en översikt över den senaste utvecklingen och på Wiklunds artikel Skillnader i flickors och pojkars vitsord i skenet av motivationsfaktorer och PISA-undersökningarna.

I varje punkt i uppgifterna 18-19 får du +1 poäng för rätt svar, 0 poäng om du låter bli att svara och -1 poäng för fel svar.

Uppgift 18

I sin text beskriver Wiklund på två ställen sina erfarenheter av att arbeta som klasslärare. De här avsnitten finns i textrutorna på sidorna 20 och 21.

Är följande påståenden om Wiklunds beskrivning av sina erfarenheter av att arbeta som klasslärare rätt eller fel? Tyst kunskap tolkas i den här uppgiften i enlighet med Nonakas och Takeuchis (1995) definition.

Påstående A: I Wiklunds exempel är det fråga om artikulerad tyst kunskap.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående B: I Wiklunds exempel är det fråga om sammankoppling av tyst kunskap med explicit kunskap.

1	1	Rätt
2	-1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Påstående C: I Wiklunds exempel ingår den tysta kunskapens tekniska dimension.

1	-1	Rätt
2	1	Fel
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Uppgift 19

Vilka av följande omständigheter representerar tyst kunskap (enligt Rolfs definition), som enligt Wiklund främjar elevers framgång i PISA-undersökningen?

Omständighet A: Ett arbetssätt som förvärvats genom egen erfarenhet och som stöder skolans förväntningar

1	1	Representerar
2	-1	Representerar inte
–	0	<i>Ei vastausta</i>

Omständighet B: Att tillägna sig skolvärldens traditioner

1	1	Representerar
2	-1	Representerar inte
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Omständighet C: Ett självskattat temperamentsdrag

1	-1	Representerar
2	1	Representerar inte
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Omständighet D: En likgiltig attityd mot vitsord

1	-1	Representerar
2	1	Representerar inte
-	0	<i>Ei vastausta</i>

Omständighet E: Att värdesätta skolarbete på grund av klasskamraternas exempel

1	1	Representerar
2	-1	Representerar inte
-	0	<i>Ei vastausta</i>